

Dr Elaine Phillips, Wprowadzenie do studiów biblijnych,

Sesja 3, Geografia Bliskiego Wschodu

© 2024 Elaine Phillips i Ted Hildebrandt

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 3, Geografia Bliskiego Wschodu.

To nasz trzeci wykład z cyklu o geografii biblijnej.

Do tej pory zajęliśmy się geografiami historyczną, wprowadzeniem i źródłami, które się do tego przyczyniają. Zrobiliśmy także wykład poświęcony archeologii. Zatem teraz przechodzimy do Geografii Bliskiego Wschodu.

Kiedy to zrobimy, dokonamy małego przeglądu, aby zebrać razem niektóre wątki z poprzednich dwóch wykładów, a następnie przejdziemy do przeglądu tego, dokąd zmierzamy. Zatem ta mapa wydaje ci się już znajoma, jeśli przejrzałeś pierwsze dwa wykłady. Tutaj, w ramach przeglądu, chcemy po prostu zrozumieć duże struktury lądowe.

Na pierwszym wykładzie nazwaliśmy je kręgami mocy. Rozmawialiśmy tutaj o Mezopotamii, krainie pomiędzy rzekami Tygrys i Eufrat. Rozmawialiśmy o znaczeniu Aramu, czyli Syrii, zwanej także Syrią, jako strefy buforowej dla ruchu przychodzącego w ten sposób, czy to jadącego na zachód, czy przychodzącego i schodzącego na południe w kierunku Egiptu.

Rozmawialiśmy o samym Egipcie i znaczeniu tamtejszej ciągłości kulturowej. W dalszej części tej serii ponownie odwiedzimy Egipt, ale na razie zauważcie, że wyznacza go rzeka Nil. Rozmawialiśmy tutaj o Anatolii, współczesnej Turcji i fakcie, szczególnie w okresie międzytestamentowym Nowego Testamentu, że będzie to nasz korytarz do tego, co obecnie uważamy za Europę.

Następnie wspomnieliśmy, że mamy tu pustynie, Pustynię Arabską, a także Półwysep Synaj, który jest oczywiście mniejszy, ale wciąż pustynia i bariera. Rozmawialiśmy o Morzu Śródziemnym i oba są oznaczone kolorami, aby wskazać, że stanowią bariery przesuwające podróż przez nasz ląd pomiędzy tym miejscem. To był więc nasz podmiot geopolityczny i most lądowy na tym obszarze, narażony na ataki i obce wpływy, ale także, jak powiedzieliśmy, mogący być podium, z którego można było przekazywać wiadomości.

George Adam Smith, znaczący geograf historyczny XIX wieku, nazwał ten obszar, który my nazywamy lądem pomiędzy, wirem światowej potęgi. A dla tych z Was, którzy śledzą współczesną historię i rozwój, jest to nadal bardzo aktualne. Wciąż dla przypomnienia użyliśmy terminu poligon wiary i przeczytaliśmy Powtórzonego Prawa 11, czyli te konkretne wersety, które są tam odnotowane.

Wspomnieliśmy o wydarzeniach geopolitycznych, które właśnie zauważyliśmy na poprzedniej mapie. Rozmawialiśmy o wzorcach pogodowych i o tym, jak wskazują one na Boże błogosławieństwo lub wykorzystanie miejsca zamieszkania do kontaktów z Jego ludem. Mówiliśmy o tym, że jest pora deszczowa, zima i pora sucha, lato.

Rozmawialiśmy o wpływie morza, pustyni i gór na deszcz i rosę. Rozmawialiśmy o tym, że ten obszar wzdłuż wschodniego wybrzeża Morza Śródziemnego to właściwie obrzeże Żyźnego Półksiężycy. Następnie wspomnieliśmy o Bożych obietnicach, zarówno wyrażonych w Księdze Kapłańskiej 26, jak i w Księdze Powtórzonego Prawa 27 i późniejszych 28.

Wspomnieliśmy, co może oznaczać kraina mlekiem i miodem płynąca. Wspomnieliśmy także o triadzie upraw, zbóż, młodego wina i oliwy, które są wielokrotnie odnotowywane w tej kolejności, ponieważ taka jest kolejność ich zbiorów na ziemi. Myślę, że do tego zmierzamy w tym nieco krótszym wykładzie w tym momencie.

Chcemy spędzić tylko trochę czasu, tylko krótki czas, mówiąc o aktywności geologicznej w czasie i przestrzeni. I mam na myśli długie, długie okresy czasu. Mówię też o całym naszym wschodnim basenie Morza Śródziemnego i otaczających go kontynentach.

Przyjrzymy się więc temu trochę, ponieważ jest to naprawdę ważne z punktu widzenia geologii i podstaw geologicznych leżących u podstaw Izraela, jaki znamy dzisiaj. To jedno z miejsc, w których naprawdę chcemy spędzić trochę czasu na początku. Jak zasugerowałem przed chwilą, konsekwencje tych zmian geologicznych na przestrzeni dosłownie milionów lat mają wpływ na geologię ziemi Izraela.

Będzie to miało wpływ nie tylko na topografię, góry, doliny itp., ale także na rodzaj gleby, źródła wody i tak dalej. To będzie więc dość ważna sprawa, chociaż od czasu do czasu może wydawać się trochę skomplikowana. To doprowadzi nas do spojrzenia na szereg map zajmujących się topografią, a także zacznie skupiać nas na różnych regionach geograficznych kraju.

Więc to jest kierunek, w którym zmierzamy. Po pierwsze, gdy myślimy o całym świecie, na którym mamy zaszczyt żyć, istnieją kontynenty zbudowane z płyt ruchomej materii. Mamy więc na obszarze, o którym mówimy, płytę afrykańsko-śródziemnomorską i płytę arabską, i te faktycznie poruszają się w różnych kierunkach.

Co to powoduje? A tak przy okazji, wiem, że w tym momencie strasznie upraszczam, ale wystarczy nam, aby zrozumieć konsekwencje tego. W miarę jak płyty te nadal się

poruszają, a tak się dzieje, mamy do czynienia z czymś, co powinniśmy powiedzieć: rozbijaniem, łamaniem, pękaniem i uskokami w skorupie, czyli płycie skalnej. Te podziały i błędy będą naprawdę ważne, szczególnie w kontekście tego, co dzieje się w Izraelu. Naszym najbardziej znaczącym przykładem jest oczywiście Wielka Rift Valley.

Wrócimy do tego za chwilę, ale mamy mnóstwo mniejszych, które przyczyniają się do powstawania dolin i innych rodzajów struktur uskokowych. W pewnym momencie w przeszłości pojawiła się mała mapa tego obszaru, o którym obecnie myślimy, że ziemia Izraela była wodą. Nazywa się je Morzem Tetydy, czasami nazywanym Oceanem Tetydy, ale jeśli woda znajduje się nad danym obszarem, oznacza to, że występują tam żywe organizmy; wznoszą się i umierają, opadają na dno, są zbudowane z wapnia, więc ten rodzaj składnika stanie się skałą osadową na dnie.

W miarę jak to morze lub ocean porusza się tam i z powrotem, przesuwając się płyty i tak dalej, i tak dalej, linia brzegowa będzie się zmieniać i będą momenty, w których rodzaj gleby, lub powinienem powiedzieć, rodzaj skał, typy skał osadowych nie są w dużej mierze oparte na wapieniu, ale na bazie piaskowca. Zatem miejcie to na uwadze, gdy będziemy rozmawiać o geologii. Oto tylko mały obrazek.

Nazywa się to okresem środkowego eocenu. W ogóle nie przejmuj się randkowaniem, ale chcę, żebyś zobaczył, że dla nas teraz najważniejsze jest to, że widzimy kontynenty, które rozpoznajemy, prawda? Oznacza to, że dokonaliśmy wystarczającej zmiany, aby zobaczyć rozpoznawalne kontynenty, ale obszar, który w tym konkretnym okresie nazywamy wschodnią częścią Morza Śródziemnego, środkowy eocen, o którym mówimy, znajduje się pod wodami Morza Tetydy. Te części płyt będą bardziej unosić się w tym kierunku.

To się wypiętrze i w końcu będzie to ląd, ale próbuję tylko dać nam do zrozumienia, że teraz jest to masa lądowa, ale znajdowała się pod wodą i dlatego będziecie mieli wszystkie rzeczy, które są częścią geologiczny zespół osadów powstałych w wyniku działania wody. Dlatego oto krótki szkic miniatury tego, co mamy. Mamy bazę magmową, co oznacza coś takiego jak granit, prawda? Przepraszam.

Co więcej, kiedy już zalejemy wodą bazę magmową, zobaczymy, gdzie ona się znajduje. Na przykład, jeśli chodzi o nasz Półwysep Synaj, gdzie go teraz faktycznie widzimy, a następnie pod osadami osadowymi położonymi dalej na północ od tego miejsca, ale nasza baza magmowa zawiera osady, gdy region był pod wodą, a potem, po wszystkich tych osadach, mamy do czynienia z osadami osadowymi. za chwilę do nich wrócę. To tylko ogólne stwierdzenie.

Okazuje się, że cały ten zestaw płyt i tak dalej unosi się na aktywnej magmie, a są miejsca i godziny, w których dochodzi do erupcji wulkanów. Znamy je dzisiaj w różnych częściach świata, ale z pewnością je miały, ponieważ dotknęły także części Izraela, więc kiedy mają miejsce erupcje, szczególnie w północnej i północno-

wschodniej części kraju, obszar, który obecnie znamy jako Wzgórza Golan, te wulkany, wyrzucą bazalt, lawę, która stanie się bazaltem typu skały. Zatem w prosty i prosty sposób dno jest magmowe, następnie skupiska różnego rodzaju osadów osadowych na przestrzeni milionów lat, a na wierzch warstwa wulkanu i to wszystko będzie w tym obszarze, który będziemy badać skup się na tym miejscu.

Wspomniałem przed chwilą o Dolinie Rift i ponownie, gdy myślimy o Dolinie Rift w kontekście ziemi izraelskiej, zwykle myślimy o Morzu Martwym, myślimy o rzece Jordan, myślimy o Morzu Galilejskim i tutaj wszystko w porządku, ale jak widzicie, to idzie w górę, daleko poza szczyt tej mapy, obejmując Morze Czerwone, kolejne ramię biegnące w tym kierunku, aż do Kenii, gdzie niektórzy z was mogą znać instytucję zwaną Akademia Doliny Rift. To jest ogromna, ogromna, ogromna szczelina geologiczna w Ziemi, która przesuwana się lub znajduje się pomiędzy tymi dwiema płytami, które przesuwają się tam i z powrotem. Chcemy więc tylko zwrócić uwagę na fakt, że to, co badamy, kiedy widzimy dowody pęknięcia na naszym małym obszarze, to tylko maleńki ułamek czegoś znacznie większego i jest to dowód ruchu tych różnych płyt, płyta śródziemnomorsko-afrykańska po tej stronie, płyta arabska po tej stronie.

Teraz przejdę przez to, mam nadzieję, tak systematycznie, jak to tylko możliwe, ponieważ naszym celem jest teraz ustalenie, jak geologia wpływa na topografię i dlaczego jest to dla nas ważne. Zobaczmy więc, czy uda nam się wyciągnąć z tego jakiś sens. Mam tę sekcję w naszym pudełku, ponieważ są to przede wszystkim rodzaje skał, które są ważne dla ludu Bożego, ponieważ mieszkają na tym obszarze.

Mówiliśmy już o tym, jak istotne jest przebywanie na tym kraju pod względem geopolitycznym, pogodowym, kulturowym i społecznym, a teraz właściwie porozmawiamy o tym, dlaczego ten kraj jest ważny jako miejsce do życia ukształtowane przez naszą geologię, geografę i topografię. Zaczniemy więc od dołu, bo zauważycie tutaj moją małą czerwoną rzecz. Mówi, że na wierzchu znajdują się najnowsze osady, najnowsze złoża osadów skalnych.

Oto dno, magm, o którym już wspominałem. W naszych wysokich górach na południu Synaju spotykamy wysokie, nierówne góry. Kiedy będziemy studiować Półwysep Synaj, zobaczymy to, ale nie ma to wpływu na większość miejsc, gdzie zaparkował Izrael, gdy Bóg sprowadził go do ziemi obiecanej.

Zobaczymy to tylko w kontekście tego, dokąd Bóg sprowadził swój lud na przymierze na Synaju. Co więcej, kiedy zaczniesz mieć to wybrzeże morskie i zmienne wybrzeże morskie, pojawi się piasek i złoża piasku, zwłaszcza gdy morze się wahało i istniała linia brzegowa. Zobaczymy więc pokłady piasku, dziesiątki tysięcy stóp osadów piasku.

Dla tych z Was, którzy widzieli Petrę lub cokolwiek w National Geographic lub gdziekolwiek indziej w wielkim czerwonym mieście w południowej Transjordanii, jest to piaskowiec o najwspanialszych odcieniach: fioletowym, czerwonym, złotym itp. Ale znowu nie to nas szczególnie interesuje gdy studiujemy miejsce, gdzie Bóg dał swemu ludowi dziedzictwo. Nas interesuje teraz warstwa twardego wapienia osadzonego w okresie geologicznym zwanym cenomanem, ale nie martwcie się tym.

A tak na marginesie, jest to bardzo uproszczone. Istnieją różne rodzaje twardego wapienia. Istnieją różne rodzaje warstw kredy i różne rodzaje bardziej miękkiego wapienia.

Uprościłem je teraz do trzech podstawowych typów. To, co masz, nie mam jeszcze tego diagramu, ale chcę, żebyś pomyślał ze mną, jeśli możesz. To, co mamy, gdy mamy te płaskie warstwy, które nakładają się na siebie, tak, wtedy mamy całą tę aktywność, która ma miejsce, aktywność sejsmiczną, kształtowanie, uskoki, przesuwanie.

A to przede wszystkim stworzy osady, osady tutaj. Gdy zacznie się ruch, te rzeczy będą się przesuwać w górę. Robimy tutaj tylko jedną antyklinę.

To staje się czymś w rodzaju góry. Oto nasza najniższa warstwa. Czy to ma sens? To nasza najniższa warstwa.

Ale z biegiem czasu, gdy wszystko ulega erozji, powiedzmy po prostu, że tu i tutaj ulegają erozji nowsze rzeczy i oto, mimo że są to starsze rzeczy, teraz będzie to, co jest widoczne. Ponieważ nasze rzeczy bardziej miękkie, zauważ kredę, są miękkie. Bardziej miękki wapień, miękki.

Osadził się niedawno, ale rzeczywiście uległ erozji. A naszym najważniejszym składnikiem w postaci wapienia, serii złóż wapienia, będzie w rzeczywistości twardy wapień. To starsze rzeczy, ale przetrwały dłużej, zniszczenia spowodowane erozją.

Mam nadzieję, że to ma sens, bo bardzo nam pomoże. Jak już mówiłem, mam gotowy schemat. Ale przynajmniej w tym momencie może pomoże nam to zrozumieć, dlaczego w ogóle widzimy strome doliny w kształcie litery V.

Dzieje się tak dlatego, że górne warstwy uległy erozji. Tak więc, jeśli chodzi o naszą główną część Ziemi Obiecanej, nasz kraj górski jest krajem górskim. To nasze najważniejsze rzeczy tutaj.

Mamy strome doliny w kształcie litery V. W tym wapieniu mamy do czynienia z bardzo interesującym zjawiskiem. Załamuje się w naturalnych tarasach.

Jest to więc miejsce, w którym można uprawiać ziemię. To miejsce, gdzie gleba cofa się, a ludzie, którzy tam mieszkają, ulepszają tarasy, dobrze uprawiane. To wapień.

Ma mnóstwo sprężyn. Wapień ma wszelkiego rodzaju podziemne szczeliny i struktury krasowe, dzięki czemu wchłania wodę. Ci z Was, którzy mieszkają w częściach tego kraju, na przykład w Missouri, które mają dużo wapienia, znają jaskinie.

W Izraelu też jest mnóstwo jaskiń. Zatem to będzie niezwykle ważne. Doliny w kształcie litery V, źródła, a kiedy ten rodzaj wapienia ulega erozji, powstaje naprawdę żyzna gleba.

Nazywa się to Terra Rosa. Oznacza to czerwoną ziemię. Odnosi się to do faktu, że zawiera wystarczającą ilość składników żelaza, że ma różowo-czerwony odcień.

Jest również bardzo płodna, ponieważ przyczynia się do wzrostu. Jeśli chodzi o naszą geologię i historię kolumny geologicznej, jak widzieliśmy, na szczycie wapienia będzie warstwa kredy. Kiedy te rzeczy zostaną odsłonięte, rzeczywiście ulegną erozji dość szybko.

Terminem, o którym warto pamiętać, jest margiel. Zobaczymy to, zwłaszcza gdy spojrzymy na obszar Morza Martwego i obszar Zwojów znad Morza Martwego. Martwa glina i kreda.

Więc trzymaj się tego. Oprócz tego będzie bardziej miękki rodzaj wapienia. Pochodzi z okresu eocenu.

Być może pamiętacie naszą globalną sprawę. To był środkowy eocen. To właśnie wtedy osadził się ten bardziej miękki wapień.

Na wierzchu znajduje się rodzaj twardej, wapiennej skorupy. Nazywa się nari. To jest ta skorupa, tutaj.

Ale ponieważ jest to inny rodzaj wapienia, ponieważ substancje odfiltrują się z niego zbyt szybko, nie ma tam zbyt wielu źródeł. Musisz radzić sobie z cysternami jako źródłem wody. Kiedy znajdziemy tego rodzaju materiał geologiczny bliżej linii brzegowej, jaką znamy obecnie, mamy coś, co nazywa się kerkar.

Czasami jest to pisane z KURKAR, ale tutaj jest to sześcian i ani jedno, ani drugie. Jest to mieszanina formacji wapienno-piaskowcowych w pobliżu wybrzeża. Z drugiej strony są to przede wszystkim składniki naturalne, które nawarstwiały się z biegiem czasu i od czasu do czasu przedostawały się przez nie tylko w północno-wschodniej części kraju.

Nie będziemy więc widzieć bazaltu nad wszystkim, ale w północno-wschodniej części kraju, gdzie mieliśmy stożki wulkaniczne, jak myślisz, na Wzgórzach Golan, są tam

stożki wulkaniczne. Wypluli lawę i dlatego mamy stosunkowo płaski teren, ponieważ spływająca lawa tworzy płaski teren. To w skrócie warstwy, o których będziemy mówić, i szczerze mówiąc, niektóre z bardziej znaczących implikacji dla rolnictwa i tego, czy ludzie będą mogli tam mieszkać.

Teraz przełożmy to na kontekst mapy. I znowu sprawdzimy, czy uda nam się nadać temu sens, stosując kodowanie kolorami. To jest standardowa mapa geologiczna wydana przez Izrael.

Więc jeśli na to spojrzysz, zobaczysz, że większość obszaru na zachód od Morza Martwego, w Dolinie Jordanu, będzie zielona. Większość jest zielona. Spójrzmy więc na nasz kod.

Zieleń będzie naszym twardym wapieniem. Green będzie miał te możliwości, o których właśnie rozmawialiśmy. Będzie miał sprężyny.

Będzie miała doskonałą glebę. Będzie miał strome doliny w kształcie litery V. Świetne miejsce do życia.

Bezpieczniej. Bardziej odizolowany. I jest wyżej.

Jest wyższy z powodu tego zjawiska, które zilustrowałem dla Was moim bardzo podstawowym rysunkiem. A więc to jest nasz grzbiet. Kiedy dawno temu podczas pierwszego wykładu rozmawialiśmy o wzorcach pogodowych, mówiliśmy o wietrze unoszącym chmury, dominujących wiatrach znad morza, wznoszących się nad pasmem górskim.

To jest pasmo górskie, które będzie przebiegać przez cały kręgosłup. Poza tym, w większości zerodowana, z wyjątkiem tutaj, w cieniu deszczu, mamy kredę. Tak więc jasnozielona jest nasza kreda.

Dla przypomnienia, kiedy deszcze przychodzą z zachodu, stają się coraz większe. Chmury wznoszą się. Osadzają się tutaj na tych zboczach.

W tym zacienionym obszarze deszczu spadnie tylko od dwóch do czterech cali deszczu. Kiedy nie pada dużo deszczu, erozja nie jest tak dotkliwa, dlatego w tym miejscu będzie głównie narażenie na kredę. Rzeczy, które są złote, widzimy trochę tutaj.

Widzimy tu trochę. Tak się składa, że jest to pasmo Góry Karmel, które będzie się przemieszczać tam i z powrotem, a następnie zobaczymy je w tym obszarze. To nasz bardziej miękki wapień.

Dlaczego to wszystko nagle przybiera inny kierunek? Cóż, jest to częściowo spowodowane tym całym procesem powstawania błędów i zmian, o którym

mówiliśmy. Bo znowu jesteśmy tuż przy szczelinie, więc mamy talerz śródziemnomorski. Mamy talerz arabski.

Ten przemieszcza się na północ. Ten zmierza na południe. Jest więc pewne przesunięcie i oczywiście, w przypadku wszystkich innych ruchów, również w tym obszarze zaobserwowaliśmy kilka interesujących zmian.

I znowu, mając na uwadze, że wszystkie te zmiany tworzą antylinie. Są to wypiętrzenia, synkliny, doliny, a na dodatek do tego dochodzi erozja. Zatem na tej mapie nie ma piaskowca.

Będzie to głównie tutaj, na dole, ale tutaj mamy ten wspaniały purpurowy kolor. To reprezentuje bazalt. Gdzie są stożki wulkaniczne? Cóż, w tym obszarze mają rację.

Część z nich znajduje się na obszarze Wzgórz Golan kontrolowanych obecnie przez Izrael. Mówią nam, że izraelskie wojsko ma w stożkach wulkanicznych taki sprzęt, że można go przeczytać w gazecie w Damaszku. Ale to świetny obszar obronny.

Niektóre szyszki znajdują się w samej Syrii, właśnie tam. Gleby są również istotne. Musimy więc porozmawiać trochę o glebach.

Widzisz tutaj trochę brązowo-brązowej opalenizny. Widzicie niektóre, które zostały wyptukane i zerodowane w Dolinie Rift przez dosłownie miliony lat.

Jeśli chodzi o gleby, chcemy wspomnieć tylko o dwóch nazwach . Większość z nas wymawia pierwsze słowo rzadziej. Chociaż moi ludzie, którzy są w tej dziedzinie autorytetami, mówią mi, że to naprawdę less. Jeśli chcesz to powiedzieć właściwie, po prostu dodaj trochę lessu, zabrzmie.

To ziemia nawiewana przez wiatr. Czy pamiętasz naszego Hamsina, kiedy rozmawialiśmy o gorącym pustynnym wietrze i pokazałem ci zdjęcie Jerozolimy, która była całkowicie spowita w cieniu kurzu w powietrzu? To ziemia przywieziona przez wiatr z pustyni. To luźna gleba, która spłynęła w złym kierunku.

Gleba aluwialna oznacza, że jest przemywana wodą. Dlatego też większość gleb tutaj, na tym obszarze, zostanie zniszczona przez wodę, która spadła z deszczu, i która spływa ponownie przez miliony lat, tworząc dobre kombinacje gleb. To jest nasz podstawowy skład geologiczny.

Mam nadzieję, że zaczynacie rozumieć, dlaczego życie tutaj byłoby tak istotne. Następną rzeczą, którą zrobimy, będzie umieszczenie tych dwóch obok siebie i sprawdzenie, jak myśleć o topografii, ponieważ ta mapa próbuje odzwierciedlić różnice w wysokości. Tak, rzeczywiście, jest to ujęte w bardzo szerokim ujęciu, ale tutaj widzimy płaską przybrzeżną równinę.

Widzicie tutaj ten górski grzbiet. Zdaję sobie sprawę, że mieszkańcy Kolorado są przerażeni, gdy używamy tutaj terminu „góra”. To rzeczywiście wzgórze.

Hebrajskie słowo har może oznaczać zarówno wzgórze, jak i górę. Jednak dla naszych celów zauważamy, że biegnie głównie na północ i południe, co odpowiada, jak już powiedzieliśmy, naszemu twardeму wapieniu. Twardy wapień jest odporny na erozję, dlatego teraz powtarzam sobie, choć osadzony wcześniej, że zostaje wyżej.

Tutaj mamy na pustyni, w cieniu deszczu, to samo co tutaj z odkrytą kredą. Nie będziemy się tak bardzo martwić tym, co się tutaj dzieje, ponieważ to jest nasza Dolina Jezreel. Zaatakujemy to nieco później.

Ale zauważcie, kiedy dotrzemy do właściwej Galilei, dokładnie w tym obszarze, znowu mówimy o bardzo nierównym, odizolowanym, twardeм wapieniu i dobrym miejscu do życia. Kiedy mówimy o bazalcie wulkanicznym, ciekawe jest, że nie tylko tam występuje. Wydaje się, że przepłynął przez dolinę Rift dokładnie w tym miejscu, a następnie podczas tych aktywnych tysiącleci wulkanicznych faktycznie spłynął w dół do obszaru, który nazywamy Wschodnią Galileą.

No dobrze, wystarczy interpretacji tych map. Teraz nazwijmy regiony, które pasują do tych map lub tej mapy, szczególnie naszej mapy geologicznej. I znowu chodzi o to, aby dowiedzieć się, kto, gdzie i w jaki sposób te regiony są ze sobą powiązane oraz dlaczego każdy z nich jest ważny.

Podejście przeglądowe. Kiedy zajmiemy się badaniami regionalnymi, skupimy się bardziej na szczegółach. Ale dla naszych celów mamy tu do czynienia z równinami przybrzeżnymi, głównie glebami aluwialnymi.

Jeśli pomyślisz o tym obszarze w starożytności, pomyśl o nim nie tylko jako o dobrych glebach, ale przede wszystkim jako o bagnistych terenach. Zadzwoń około trzech minut, kiedy mówiłem o tej rzeczy zwanej kirkkarem. Był to zwapniony piaskowiec.

To materiał, który uformował się wzdłuż obecnego wybrzeża, gdzie rzeczywiście występuje piasek. Nawiasem mówiąc, piaski są przenoszone wzdłuż wybrzeża Morza Śródziemnego z obszaru półwyspu Synaj, gdzie występuje granit, który ulega erozji w piaskowcu. W każdym razie wzdłuż naszego wybrzeża znajduje się teraz więcej niż jeden grzbiet Kirkkar.

Są mocno zwapnione, już to mówiłem, piaskowiec. Oznacza to, że kiedy w starożytności woda płynęła, padała tutaj, płynęła na zachód i opadała, blokowała ją te grzbiety. Dlatego w starożytności duża część tej przybrzeżnej równiny była bagnista.

Te rzeczy zostały przełamane. Bagna zostały osuszone. Obecnie jest to wspaniały teren rolniczy.

Właściwie to Rzymianie zaczęli się przez te rzeczy przebijać. Zatem nie tylko współcześni Izraelczycy robili takie rzeczy. Będę miał o wiele więcej do powiedzenia na ten temat, gdy będziemy mówić o konkretnych regionach geograficznych.

Ale dla naszych celów pomyślmy o równinach przybrzeżnych jako o kulturowym odpowiedniku tego, co mamy, wracając kilka wykładów, do wschodniego wybrzeża naszego kraju, gdzie jest to obszar równiny przybrzeżnej. Masz duże miasta. Tutaj też miałeś duże miasta.

Nasi Filistyni mieli w tym rejonie duże miasta. Jeszcze zanim się pojawili, w okolicy były duże miasta, jeszcze większe miasta w okolicy. O tym, jak radzą sobie na bagnach, porozmawiamy nieco później.

Wychodząc z równiny przybrzeżnej, wspinamy się teraz trochę w górę, prawda, trochę. Oto szefela. To słowo jest słowem hebrajskim.

Pochodzi od słowa shafal w języku hebrajskim, co oznacza niski lub obniżony wzrost. A więc to są niziny. Czasami w waszych tłumaczeniach będzie używany termin „podgórze”, czasem „niziny”.

Ale jeśli stoisz tutaj i patrzysz na morze, jest to niższy obszar. Za chwilę pokażę Ci zdjęcia. Jak już widzieliśmy na naszej poprzedniej mapie i jak widać na tej, znajduje się tam Archefela Judy.

To jest nasz obszar plemienny Judy. To ten, o którym czytamy w Jozuego 19. Ten sam kolor pojawia się także w dolnych obszarach Góry Karmel.

Mamy także Archefelę Galilejską. Nie będziemy się teraz martwić sprawą Transjordanii. Kontynuując przemieszczanie się z zachodu na wschód, równina przybrzeżna, Archefela.

A teraz jesteśmy w górach. Wystarczająco o tym wspomnieliśmy. Rozmawialiśmy o cieniu deszczu.

Oto Dolina Rift. Aby zorientować się w kwestii wzniesień, może nam to pomóc docenić tę rozłam. Czy pamiętasz, jak znaleźć Jerozolimę? Udaj się na północny kraniec Morza Martwego i idź na zachód około 12 mil. Jest Jerozolima. Zauważ, że jest tuż przy krawędzi.

Ale wysokość tam wynosi około 2500 stóp nad poziomem morza. Około 2500 stóp nad poziomem morza. W tym miejscu, zanim dotrzesz do północnego krańca Morza Martwego, mówimy o głębokości około 400 metrów poniżej poziomu morza.

Wrócę do tych liczb, gdy będziemy omawiać niektóre wydarzenia związane z podbojem. Ale na razie pomyśl tylko, że to całkiem spory spadek wysokości. Tak dla ciekawości, na północnym krańcu Morza Martwego, nie tylko znajduje się tam to wzniesienie, powiedzmy w okolicach Jerycha, znajdujące się około 400 metrów poniżej poziomu morza, ale także woda Morza Martwego, poziom wody Morze Martwe, głębokość wody, czy dobrze sobie radzę, czy nie, około 1200 do 1300 stóp głębokości wody na północnym krańcu Morza Martwego.

A potem, ponieważ wciąż myślimy o imponującym charakterze tej doliny ryftowej, wysłali rdzenie wiertnicze do osadu znajdującego się pod wodą i odkryli, czy jesteście na to gotowi, ponad 20 000 stóp osadu zanim dotrą do skały macierzystej. Mówimy więc o ogromnej, ogromnej szczelinie na powierzchni ziemi i milionach lat, podczas których wypełniała się ona i wypełniała, i wypełniała w miarę zachodzącej erozji. Widzimy tu także Transjordanię, a poza mapą na południu, mniej więcej w tym miejscu, będzie nasz region zwany Negewem, który będziemy badać bardziej szczegółowo.

Jednakże dla naszych celów są to tak naprawdę obszary, którymi musimy się zająć, ponieważ są one ważne. Oto mały przekrój, który może pomóc nam przemyśleć względne wysokości. Proste, złożone w całość, ale jest proste.

Oto nasza przybrzeżna równina, blisko poziomu morza. Zwróć uwagę na Szefelę, chociaż kiedyś była ona wyższa przed antyklinami i erozją, teraz znów znajduje się naprawdę nisko, w przeciwieństwie do naszego centralnego pasma górskiego. Oto nasza lokalizacja w Jerozolimie.

Oto nasz cień deszczu na pustyni, a następnie Dolina Rift znacznie poniżej poziomu morza, ponownie Transjordania, a następnie wschodnia pustynia. Mamy więc wycinek, który pomoże nam zobaczyć, jak to może wyglądać. Oto znacznie bardziej wyrafinowana wersja tego zjawiska i nie będę poświęcał temu dużo czasu, tylko po to, żeby pomóc nam zobaczyć znowu równinę przybrzeżną i kilka niższych wzgórz.

Nawiasem mówiąc, jest tu niższy obszar, ponieważ jeśli pomyślimy o naszych pierwotnych złożach, mieliśmy twarde wapień, kredę, miękki wapień. Kreda jest bardziej miękka niż miękki wapień, więc będzie ulegać erozji jeszcze głębiej niż w tym odcinku Shefala. Nie przejmuj się tym tak bardzo.

Radzimy sobie dobrze tak, jak jest. Kiedy rzeczywiście spadnie deszcz, oczywiście będzie miejsce, z którego woda będzie płynąć na wschód lub na zachód, co będzie miało wpływ na wydarzenia tutaj, ponieważ w tym miejscu może padać jak szalone.

U nas wcale nie pada, a jednak główne ciek wodne spływają przez pustynię Judei do Morza Martwego.

Rzeczywiście, w 2012 r. życie straciło kilka osób. Byli w Wadi Qumran i niestety, jeden z tych wytrysków wody, który wytrysnął podczas ulewy w górach, porwał ich. Kilka rzeczy na temat rodzajów gleby, a następnie kilka ilustracji na podstawie zdjęć różnych regionów.

Wspomniałem już o tym. Nie mogę tego wystarczająco powiedzieć. To jest Czerwona Ziemia i jest to gleba powstała z naszego twardego wapienia.

Wróć więc do mapy, na którą właśnie patrzyłeś. Większa część mapy w miejscach, gdzie znajdują się nasze plemienne działki, była zielona, dlatego też, gdy mamy do czynienia z wietrzeniem gleby z dala od twardego wapienia, mamy wspaniałą glebę. Wspominaliśmy już o aluwiach i podałem kilka nazw, którymi nie musisz się martwić.

Terra Rosa, naprawdę musisz. Redzina, Brązowy Las i Brązowo-Czerwone Piaski nie martwią się tym zbytnio, ale ilekroć pojawi się woda poruszająca glebę, otrzymasz mieszankę. Lurse, o czym już wspominaliśmy, jest niesiona przez wiatr.

Oprócz rodzaju gleby, należy pomyśleć także o źródłach wody. Źródła znowu na samej górze, bo tam jest większość tego obszaru. Masz twarde wapień, a kiedy masz twarde wapień, masz wodę w strukturach krasowych pod spodem, co tworzy wspaniałe źródła.

Tam, gdzie nie ma źródeł, kopano studnie. Być może pamiętacie, że w rejonie zwanym Negewem, który będziemy dużo studiować w naszym drugim wykładzie, Abraham, kiedy mieszkał na Negewie, wykopał studnię. Izaak wykopał studnię.

Toczyli sprzeczki z Filistynami na temat praw do wody. Kto mógłby utrzymać studnie, prawda? Zatem prawa do wody są tam poważnym problemem. Spływ źródła wody.

Może ci się to wydawać głupie, ale jeśli mieszkasz na obszarze takim jak Negew, mieszkają tam ludzie, którzy uczą się, jak zatrzymywać spływy. Porozmawiamy o Nabatejczykach, którzy byli mistrzami w tworzeniu rzeczy powstrzymujących odpływ wody i tym samym zajmujących się rolnictwem. Następny punkt w tym miejscu, wadi i nahal, nie są źródłami wody, ale są dla nas ważne, ponieważ są, jak wskazuję, strumieniami rzecznyymi, które zwykle są suche.

Tam koryto rzeki jest lepsze. Nahal to hebrajskie słowo, wadi to arabskie słowo. Ich nazwy zależą, co ciekawe, od tego, czy nad niektórymi obszarami, zwłaszcza po 1948 r., kontrolowała przede wszystkim Jordania, czy też Izrael.

Zatem poznajcie obie te nazwy, ponieważ gdy zaczniemy przeglądać konkretne mapy, będę używał obu, w zależności od tego, gdzie akurat znajduje się ten konkretny suchy strumień. Zatem wadi znajdzie się na obszarze, gdzie arabski był głównym językiem dyskursu o geografii. Nahal, gdzie był język hebrajski.

Akwedukty, widzieliśmy ilustrację tego, co zrobił Herod Wielki, aby dostarczyć wodę do miejsca zwanego Cezareą. To kanał transportujący wodę, akwedukty. A potem, kiedy już nauczyli się robić gips, dowiedzieli się, że mogą wykopać te duże podziemne pojemniki, otynkować je, a następnie w porze deszczowej napełnić je i to wystarczy, bo są przykryte, nie wyparowują dużo, to trwałoby przez porę suchą.

Cysterny są zatem niezwykle ważne na obszarach, które nie mają dostępu ani do źródeł, ani do studni. Jeszcze trochę bardziej współczesna uwaga: kiedy Jerozolima w latach 1948-49 była oblężona, większość prywatnych budowli w Jerozolimie, które zostały zbudowane może w ciągu stulecia wcześniej, miała pod tymi domami cysterny, które napełniały te cysterny co roku. Zdejmowali jednego ze swoich dachów i napełniali cysterny po tym, jak je wyczyściłeś, gdy zaczęło padać.

Podczas oblężenia Jerozolimy, kiedy odcięto dopływ wody do ludności tam mieszkającej, przez długi czas żyli na wodzie z cysterny. Podsumowując, zanim spojrzymy na zdjęcia, źródła wody były źródłami w pagórkowatym terenie. Mieli wspaniałą glebę.

Podkreślam to, bo nie jestem w stanie powiedzieć, jak bardzo ta kraina była dobrym miejscem do przebywania. Naturalne tarasy oznaczały, że z pewnością mogli tam uprawiać rolnictwo. Nie robili traktorów John Deere, ale potrafili dobrze uprawiać rolnictwo, zwłaszcza uprawiając winorośl i drzewa oliwne.

Ze stromymi dolinami w kształcie litery V, jak za chwilę zobaczycie na zdjęciach, jest to całkiem łatwe do obrony. Trudno jest sprowadzić armię w górę, w dół, w górę, w dół, w górę, w dół za pomocą tych dolin w kształcie litery V. To prawda, jeśli zamierzałeś podróżować z północy na południe lub ze wschodu na zachód, musiałeś znaleźć ciągły grzbiet.

W obszarze północ-południe, wewnątrz, z pewnością oznaczałoby to, że oglądając naszą mapę topograficzną, można byłoby chodzić lub jechać wzdłuż tej grani, biegnącej z północy na południe. Jednak przedostanie się ze wschodu na zachód było trochę trudniejsze. Trzeba było znaleźć grań ze wschodu na zachód, która przechodziła pomiędzy Wadis i Nahals, i która biegła prosto od obszaru górskiego centralnego grzbietu na wschód do Doliny Jordanu lub na zachód do wybrzeża.

Grzbiet może się rozpocząć, ale może nie być kontynuowany. Więc to również zostało zrobione bardzo starannie. Zróbmy tutaj małe przypomnienie, a potem kilka zdjęć.

Dwie pory roku, miesiące przejściowe, zwłaszcza miesiące przejściowe w sezonie wiosennym, to wtedy miał miejsce nasz khamseen, ten suchy, gwałtowny, gorący wiatr znad pustyni. Różnice klimatyczne, więcej deszczu na północy, więcej deszczu na większych wysokościach, a także widzieliśmy dowody w wielu różnych kontekstach cienia deszczu. To tylko kilka reprezentatywnych slajdów, podczas których przedstawiamy niektóre z tych rzeczy w wizualny sposób patrzenia na nie.

Tak się składa, że jest to miasto Aszkelon; Powinienem powiedzieć, że miasto Aszkelon jest głównym miastem filistyńskim, ale miało ciągłość znacznie wykraczającą poza tę granicę, ogromne w okresie krzyżowców, a potem także miasto współczesne. Zauważ, że kiedy będziemy poruszać się w głąb siebie, pomyśl o tym schematycznym przekroju, który dla ciebie zrobiłem. Oto Szefela. Inaczej mówiąc, niziny.

Przenieśliśmy się z płaskiej równiny przybrzeżnej do tych niskich wzgórz tutaj. Jeśli spojrzeć daleko w tło, w tym momencie nie wygląda to na strasznie wysoko, ponieważ jest na dalekim horyzoncie, ale to jest nasz pasmo górskie z północy na południe. To będzie górzysty kraj, ale tutaj, wiesz co, jest całkiem łatwo dostępny.

Ta dolina jest czymś, po czym można trochę chodzić tam i z powrotem. Okazuje się, że gdy Dawid walczył z Goliatem, wydarzyło się to w tej Dolinie Ela. Filistyni nadchodzili z miejsca, w którym teraz stoję.

Izraelici są tam na górze. Betlejem jest tam na górze. Ojciec Davida, Jesse, jest tam na górze.

Mają tam całe swoje stado. David się nimi opiekuje. Bracia Davida walczą tutaj, na końcu Doliny Ela.

Można zrozumieć, dlaczego ludzie mieszkający na tym górzystym terenie byliby nieco zdenerwowani wkroczeniem armii filistyńskiej w ten sposób, i rzeczywiście jest napisane, że Filistyni są w obozie pomiędzy Soco i Azeką, czyli tam, gdzie stoimy. Oto samo wzgórze i wystarczy, że rzucisz na nie jedno szybkie spojrzenie, a zobaczysz, że niełatwo je przemierzyć ani duże armie, ani nikt inny. Dolina Soroka, czym zajmiemy się później, jest w rzeczywistości naturalną obroną miasta Jerozolimy.

System Doliny Sorek to nie tylko jedna dolina, to cała gama małych macek, które wychodzą na zewnątrz. Leży na zachód od Jerozolimy i dlatego istnieje tam naturalny system obronny. Podobnie na wschód od Jerozolimy znajdują się wschodnie wzgórza, więc druga zjeżdżalnia znajdowała się na zachód od naszego obszaru grzbietowego. To jest na wschodzie i znów jest trochę trudniejsze do przebycia, chyba że znajdziesz się na samym szczycie samej trasy graniowej.

A tu mamy Dolinę Jordanu. Jeśli patrzysz uważnie, myślisz, poczekaj chwilę, to jest zielone i masz rację, jest. To bardzo niezwykły obraz, ponieważ, jeśli dobrze pamiętasz, jest to obszar, na którym rocznie spada około czterech cali deszczu, ale właśnie padał deszcz i dlatego mamy tam dużo roślinności.

Swoją drogą, tę konkretną taśmę nagrywamy w marcu 2020 roku. W tym roku w Izraelu padało dużo deszczu. Znani mi ludzie mówią, że udają się na dzikie tereny, w obszar cienia deszczu, i widzą tam kwiaty w sposób, jakiego nigdy wcześniej nie widzieli.

W 1992 r., kiedy w marcu w Jerozolimie spadło 16 cali śniegu, co jest niezwykle jeszcze w maju, ludzie zobaczyli w okolicy kwiaty, których niektórzy tubylcy twierdzili, że nie widzieli od 50 lat. Jak widać, deszcz robi niesamowitą różnicę, nawet w Dolinie Jordanu. Cóż, na tym na razie poprzestaniemy, tylko mała informacja, że zrobiliśmy już rzeczy wprowadzające, zrobiliśmy źródła do geografii, skupiliśmy się na archeologii, zrobiliśmy poznałem geologię i topografię, która kształtuje całą krainę.

Od tego momentu prowadzimy badania regionalne, koncentrując się na lądzie i tekście, ponieważ wpływ na nie jest znacznie bardziej ukierunkowany. Na razie wystarczy.

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 3, Geografia Bliskiego Wschodu.